

До Министерство за здравство на
Република Северна Македонија и

- Фонд за здравствено осигурување на Република
Северна Македонија

Предмет: Барање: за одвојување на **глукометри и ленти** од Програмата за обезбедување на инсулини, инсулински игли, глукагон, ленти за мерење шеќер и пумпи за континуирано снабдување на инсулин за 2022 година (Сл. весник на РСМ, бр. 33 од 15.2.2022 година),

Почитувани,

Како лица со дијабетес, кои оваа состојба (болест) ќе ја носиме до крајот на својот живот и мораме правилно да ја третираме (менаџираме), можеме да потврдиме дека изминативе години добивме најнови инсулински терапии и се зголеми бројот на инсулински пумпи во минимален одреден процент. Но исто така, можеме да забележиме дека и преваленцата на дијабетес, особено последниве две години е во рапиден пораст, особено и за жал кај деца со јувенилен, инсулинзависен дијабетес тип 1.

Покрај инсулинската терапија, како лица со дијабетес сакаме особено да истакнеме дека мерењето на шеќер во крвта е нешто без кое ние не можеме да функционираме. Ако не мериме редовно гликемија (пред и после секој оброк, пред спиење, кај малите деца дополнително и во текот на ноќта, кај вонредни акутни состојби кај дијабетесот како што се хипо или хипергликемија, или болест) нема да имаме реална претстава за движењето на шеќерот во крвта, нема да знаеме колку инсулин да аплицираме, односно ќе се изложиме на особен здравствен па и животозагрозувачки ризик. Токму затоа, како инсулинската терапија така, **глукометрите и лентите за нас како лица со дијабетес се најбитните средства за самоконтрола во справувањето со оваа состојба (болест)**, од која боледува 13% од населението во Македонија (во Македонија над 125.000 лица боледуваат од дијабетес, од кои 45.000 се на инсулинска терапија, а меѓу нив 600 се деца).

За жал, изминативе неколку години се соочуваме со навистина реален и за нас исклучително тежок проблем: апаратите за мерење шеќер кои се обезбедени од државата без надомест за лицата на инсулинска терапија имаат сериозни недостатоци за кои до сега многупати сме реагирале во јавноста и писмено до Министерството за здравство. Тука особено сакаме да ја истакнеме прецизноста на мерењето шеќер во крвта која е на најниско можно ниво, а истите треба да ни служат како основни средства за дозирање на инсулин, калибрирање на инсулински пумпи и сензори. Со овој проблем се соочуваме над 10 години. И покрај тоа што не убедуваат дека се добри сосема е спротивно, добиваме погрешени резултати на апаратите. Ваквите грешни резултати не наведуваат да дозираме погрешна доза на инсулин, а погрешното дозирање на долг рок резултира со зголемен број на дијабетес пациенти кај кои се појавуваат како акутни така и хронични компликации како што се кардиопатии, невропатии, нефропатии, ретинопатија и слепило, односно покрај првичната хронична состојба се развиваат и болести. Во најлош случај, поради погрешното дозирање на инсулин, а поради неточно измерена гликемија, може да настапи и тешка хипогликемична кома со смрт.

Како пациентски здруженија кои ги застапуваат правата на оваа најголема група на хронично болни лица во Македонија, и познавајќи ја подробно легислативата во делот на нашите права но и должности, сакаме да Ве информираме дека детално сме запознати со програмите за набавка на инсулин и медицински помагала за лицата со дијабетес. Во креирањето на програмата во 2020 година заеднички со МЗ оваа програма учествуваме во нејзината креација . Токму затоа, од Вас бараме за да не бидеме повторно приморани на секои две години да се навикнуваме на нови глукометри со сомнителен квалитет од една страна, како и нивен постојан недостиг во инсулинските аптеки. Поради што над 30.000 пациенти сме изложени на дополнителни трошоци (купуваме дополнителни глукометри и тест ленти) за да бидеме покриени во периодот кога истите се дефицитарни во здравствениот систем.

Ваквата, за нас неповолна ситуација, не наведе поактивно да комуницираме со пациентските организации од нашето најблиско соседство како што се Србија, Хрватска, Словенија. Сите овие држави, поучени од земјите на ЕУ и нивните системи имаат поинаков пристап кон пациентите со дијабетес и им нудат можност за употреба на квалитетни глукометри со најсовремени стандарди и креирани со процес на дигитализација на менаџирање на дијабетесот, а на чии резултати можат целосно да се потпрат. **Тие им оставаат можност на пациентите сами да го одберат глукометарот и лентите кои ќе ги користат при справување со својата состојба (болест), истите можат да ги набават од било која аптека, а здравствениот систем преку Фондот за здравство покрива одреден износ од вредноста на избраниот глукометар/тест ленти (износот се утврдува преку соодветна методологија).** Сметаме дека со ваквиот пристап се зголемува сигурноста во поглед на точноста на резултатите, постојано се достапни за пациентите, и се минимизира евентуалниот трошок на пациентите за набавка на дополнителни ленти и глукометри потребни поради дефицит на количините обезбедени од државата.

Токму затоа, да ги разгледаме позитивните примери на соседните држави и да овозможиме на пациентите со дијабетес во Северна Македонија, **да имаат избор на квалитетни апарати и ленти за мерење шеќер во сите аптеки, за кои ФЗОСМ ќе ја покрива референтната цена на ленти/глукомер, а ќе бидат отстапни и најевтините кои се вклопуваат во референтната цена.** Како пациентски организации Ви се нудиме на располагање со сите свои ресурси (и логистички и човечки), во заедничко решавање и надминување на овој долгогодишен проблем на лицата со дијабетес во Република Северна Македонија.

Со почит,

Сојуз на здруженија на дијабетичари на Северна Македонија -

БАЛАНС МК - Здружение на лица со дијабетес тип 1 на Македонија -

Здружение на дијабетичари – Гостивар -

Здружение на лица со дијабетес „Алегрија“ – Скопје -

Здружение на дијабетичари на Делчево и Македонска Каменица -

Здружение на дијабетичари на Радовиш, Подареш и Конче -

- Здружение на лица со дијабетес „Шеќерче – Lollipop“ – Велес -
- Здружение на дијабетичари – Кочани -
- Здружение на дијабетичари „Гликоза“ – Струмица -
- Здружение на граѓани со дијабетес на општините Гевгелија, Богданци и Дојран -
- Здружение на дијабетичари – Кавадарци -
- Здружение на дијабетичари – Неготино
- Здружение на дијабетичари „Сончева светлина“ - Демир Хисар -
- Здружение на дијабетичари на Општина Битола -
- Здружение на лица и деца за дијабет тип 1 „ИСКРА“ Битола -
- Здружение на дијабетичари „Дијабетичар ИНС“ – Штип -
- Здружение на дијабетичари „Светлост за нас“ – Прилеп -
- Здружение на лица со дијабетес „ДИЈАБЕТ ПОЛОГ“ Тетово -
- Здружение на дијабетичари – Тетово -
- Здружение на дијабетичари – Куманово -
- Здружение на дијабетичари „Силна надеж“ – Свети Николе